

De geboorte van een nieuwe Gentenaar

De Gentse Lente is een beweging uit het Gentse middenveld die het actuele denken rond diversiteit wil vernieuwen en het huidige "integratie- en inburgeringsbeleid" grondig beu is. Als beweging wil de Gentse Lente activiteiten en evenementen opzetten waarbij (super)diversiteit en inclusief burgerschap centraal staan en een actieve betrokkenheid van alle Gentenaars wordt nagestreefd.

In 2014 wordt in heel België "50 jaar migratie" gevierd. Doorheen deze 50 jaar is er echter veel veranderd in onze samenleving. De "Gastarbeiders" van wie aanvankelijk gedacht werd dat ze naar hun land van herkomst zouden terugkeren, bouwden hun leven uit in onze steden, op onze pleinen en in onze winkelstraten. De diversiteit in onze steden is een feit geworden, de recente cijfers van de Vlaamse migratie- en integratiemonitor¹ leverden onlangs nog maar eens het bewijs: 1,1 miljoen Vlamingen heeft een migratie-achtergrond en één op drie kinderen jonger dan vijf hebben diverse roots. In Vlaanderen wonen bovendien ondertussen meer dan 180 verschillende nationaliteiten. Dit betekent dat binnen 20 jaar het "minderhedenforum" de grootste belangengroep van Vlaanderen wordt.

Gezien deze realiteit kunnen we ons dus in de eerste plaats de vraag stellen of de klassieke 'integratiepolitiek' nog wel zin heeft?² Jongeren van de 2e en 3e generatie met een migratie-achtergrond, maar hier geboren, worden nog steeds beschouwd als "migranten". Hoe lang duurt een migratieproces dan wel? Hoeveel generaties alvorens je geen "allochtoon" meer bent? In onze huidige (super)diverse samenleving is het noodzakelijk om de hele discussie rond "diversiteit" en "interculturaliteit" opnieuw te kaderen, weg van het overmatig culturaliseren, eenzijdig problematiseren en achterstandsdenken: voorbij het polariserende wij/zij-denken dat een volledig voorbijgestreefde categorisatie van mensen in stand houdt, voorbij het idee dat we "anderen" een plaatsje moeten geven in "onze" samenleving. En dit in alle sectoren van die samenleving.

Wanneer we een jongere met een Arabische naam die aan cultuur doet doorverwijzen naar 'integratie', 'samenlevingsopbouw' of 'sociale-cohesie-projecten' om subsidies aan te vragen, dan is er iets fundamenteel fout en verouderd aan onze manier van denken en handelen. Of mensen met een migratie-achtergrond nu gastarbeider, migrant of allochtoon genoemd werden, ze werden altijd gezien als een aparte categorie mensen met een afwijkende cultuur die zich moeten 'integreren' in de dominante meerderheidscultuur. Dat men onder deze 'integratie' jarenlang 'assimilatie' verstaan heeft, is ondertussen een publiek geheim.

Het is in deze manier van denken dat De Gentse Lente een Copernicaanse omwenteling wil veroorzaken. Vorig jaar werden de woorden 'allochtoon' en 'autochtoon' begraven, omdat deze bij uitstek het wij/zij-denken in het discours verankerden.

¹ <http://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/vlaamse-migratie-en-integratiemonitor-2013>

² <http://www.demorgen.be/dm/nl/2461/Opinie/article/detail/1783048/2014/01/29/Heeft-de-klassieke-integratiepolitiek-nog-wel-zin.dhtml>

Dit jaar gaan we nog een stap verder en zetten we het identiteitsdiscours wat op zijn kop. Wat betekent het eigenlijk om 'Gentenaar' te zijn? Wat betekent het als je weet dat een West-Vlaming die hier komt studeren als 'één van ons' gezien wordt en een Turkse Gentenaar die hier geboren is na 40 jaar nog steeds 'de vreemdeling' is? Wat betekent dit in de geschiedenis van onze stad, waar we maar al te vaak over het hoofd zien dat burgers met een migratie-achtergrond in de jaren '70 en '80 onze stad gered hebben van een endemische stadsvlucht?³ Wat betekent het dat de West-Vlaamse immigratie – die sinds de democratisering van het hoger onderwijs ook een heuse braindrain is voor de provincie van oorsprong - een zeer waardevolle injectie is voor onze stad.

Gent heeft enorm veel te danken aan de mensen die van elders komen. Dat is al eeuwen zo maar is de voorbije halve eeuw zeker het geval.

Wanneer gesproken wordt over migratie wordt dit nog maar al te vaak gekleurd door negatieve connotaties, maar de migratieverhalen zelf tonen ons iets helemaal anders: mensen van Menen tot Emirdag en Accra tot Nador hebben onze stad gevoed en versterkt. Tijd om hun verhaal een plaats te geven en dankbaar te zijn voor het 'redden' van onze stad. We pretenderen niet dat migratie een probleemloos verschijnsel is, maar we willen wijzen op de positieve impact. Zonder migratie is er geen dynamische stad Gent.

Met deze editie van de Gentse Lente willen we het dominante identiteitsdiscours op losse schroeven zetten en de relativiteit van termen als 'Gentenaar' en 'Vlaming' zichtbaar maken. "*Hoe lang zijde gij al in Gent?*" Het antwoord staat op badges die we elke Gentenaar laten dragen en die aantonen hoe relatief identiteit wel niet is en hoe migratie continu kansen geeft aan deze stad. Iedereen die enkele jaren in Gent woont, is Gentenaar en Gent is van iedereen. Net als vorig jaar kadert dit in onze overtuiging dat een nieuw stedelijk burgerschap en een nieuw diversiteitsbeleid zich opdringen. Dit nieuwe diversiteitsbeleid gaat uit van wat ons bindt, zijnde het delen van dezelfde straten, wijken, diensten, verenigingen, winkels.... Dit beleid is gericht op ontmoeting tussen verschillende mensen en groepen in Gent.

Hierdoor ontstaat een gedeeld Gents burgerschap en het zorgt bovendien ook voor meer solidariteit, meer sociale cohesie en ten slotte ook voor meer sociaaleconomische emancipatie. Pas wanneer er gewerkt wordt aan een collectieve 'wij', is er een breder draagvlak voor solidariteit en emancipatie.

Dit is niet alleen maar leuker en moreel wenselijk, het is ook vanuit economisch oogpunt een absolute noodzaak. Een stad die erin slaagt zijn immigranten snel te betrekken, hen het gevoel te geven dat ze hier thuis zijn, zal niet alleen een gelukkiger stad zijn, maar een stad zijn die het economisch beter doet. Meer welzijn maar ook meer welvaart.

Het begraven van de woorden 'allochtoon & autochtoon' kaderde in dit proces, de badges die aantonen hoe lang we hier al wonen doen dit en een ommekeer der nieuwe Gentse stroppe dragers doet dit ook. Want *al wie da ier weunt es ne stroppe droager*. Alle Gentenaars hebben het recht de symbolen van het Gentse culturele erfgoed te claimen. Mensen van etnisch-cultureel diverse origine, eerste-tweede-derde generatie immigranten, vluchtelingen die op ons grondgebied

³ Debruyne, P. en Marechal, M. (2014), "Migratie redt de stad. Le partage de diversité." In ALERT, tijdschrift voor Sociaal werk en politiek.

verblijven, Roma die in kraakpanden wonen: zij zijn deel van onze samenleving vandaag. Hun cultuur maakt dus ook deel uit van de hedendaagse Vlaamse cultuur. Omdat we dezelfde straten delen, zijn we hoe dan ook lotsverbonden. Tenslotte is dit nieuw burgerschap ook positief, inclusief en constructief, en keert het zich dus af van de verplichtingen, de resultaatsverbintenissen en het dwingende karakter die nu met burgerschap (en meer bepaald 'inburgering') geassocieerd worden.

Terwijl wij overtuigd zijn van de noodzaak van dit nieuwe burgerschap, zien we op politiek vlak echter een omgekeerde tendens: communautarisme en een doorgedreven identiteitsdiscours zijn legio. Vage termen als "de Vlaming", "de Vlaamse identiteit" en "onze cultuur" doorspekken de media en worden ook door politieke partijen gehanteerd. Het lijkt er op dat een groot deel van de oude Vlamingen slecht geïntegreerd zijn in de nieuwe maatschappelijke realiteit. In 2014, zowel migratiejaar als het jaar van 'de moeder aller verkiezingen', behoeft het dan ook geen verder betoog dat de Stroppendragers een sterk signaal moeten geven. Dit doen we opnieuw op 21 maart, de Gentse Lente!

Om 15u15 begint in NTGent een debat "migratie redt de stad", waarbij ervaringsdeskundigen en wetenschappers hun licht schijnen over hoe migratie een hefboom was en is in de laatste decennia van onze geschiedenis. Vervolgens verzamelen de nieuwe Gentse stroppe dragers zich om 18u aan de stadshal om in processie naar Sint-Jacobs te trekken, waar om 19u een groot volksfeest losbarst. Bekend en (nog) onbekend Gents talent van diverse pluimage kaapt er tot middernacht het podium en geeft er het beste van zichzelf. Zij zijn het duidelijkste bewijs dat migratie en diversiteit kunnen leiden tot een groot feest waar iedereen, ongeacht leeftijd, sociale klasse, afkomst of gender zijn plaats heeft. Om 0u houden we een korte herdenking bij het graf van de 2 a-woorden. Vorig jaar begroeven we oude gedachten, dit jaar vieren we de geboorte van een nieuwe Gentenaar!

Volg de Gentse Lente op [facebook!](https://www.facebook.com/groups/DeGentseLente/) (hyperlink:

<https://www.facebook.com/groups/DeGentseLente/>)

Voor een gedetailleerd programma, klik [hier](http://www.demos.be/pagina/blog/article/de-gentse-lente-2014-de-geboorte-van-een-nieuwe-gentenaar/) (hyperlink:

<http://www.demos.be/pagina/blog/article/de-gentse-lente-2014-de-geboorte-van-een-nieuwe-gentenaar/>)

Meer info: mehdi@demos.be of 0474 64 98 03

Link promofilmpje: <http://www.youtube.com/watch?v=V1r3kpv1-yl&list=UUG5eoeEtUhLJINu8vhaXJ-w>